

De politieke situatie vandaag in Zaventem

Zaventem is nog de **enige gemeente** in Vlaanderen, de faciliteitengemeenten uitgezonderd, die **geen benoemde burgemeester** heeft. Ook het **schepencollege** functioneert nog in de samenstelling van 2007-2012.

Wat is de oorzaak?

Er is een betwisting over het feit dat een aantal mandatarissen '**dubbele handtekeningen**' heeft gezet.

Wat zijn 'dubbele handtekeningen'?

Na de verkiezingen neemt meestal de grootste partij het initiatief om een nieuwe meerderheid te vormen. Daartoe spreekt zij andere partijen aan met ongeveer dezelfde bestuursvisie. Er wordt gezocht en gerekend tot de optelsom van al hun gekozen gemeenteraadsleden meer dan de helft is van het totale aantal (in Zaventem 16 van de 31). Op het ogenblik dat men zulke partijen gevonden heeft wordt dit bezegeld in twee documenten: een **voordrachtsakte** voor de burgemeester en een voordrachtsakte voor de schepenen. Deze aktes worden ondertekend door alle verkozenen van die partijen. Je kan dit vergelijken met een verkoopakte van een woning. Eenmaal ondertekend is er geen weg terug en kunnen de handtekeningen op geen enkele manier teruggeroepen worden. Men mag ook **geen ander akkoord** (met andere partijen) meer ondertekenen, want dan spreekt men van 'dubbele handtekeningen'. Net zoals men – wanneer beide partijen een verkoopovereenkomst van een woning hebben getekend – hetzelfde huis niet aan een ander mag verkopen of zich mag terugtrekken.

Is er in Zaventem dan sprake van 'dubbele handtekeningen'?

Inderdaad, net na de verkiezingen wordt de N-VA gevraagd door **6 mensen** van de **Open VLD** om mee de meerderheidscoalitie te vormen. Deze 6 mensen deden dit **zonder medeweten van de 5 anderen**, waaronder de burgemeester en bijna alle schepenen. Dit is wettelijk toegelaten, maar komt bijna nooit voor omdat partijen geacht worden om als één blok achter hun kopman te staan. Dit deel van de Open VLD bood ons echter een interessante optie om ons programma en onze prioriteiten te verwezenlijken.

Daarom ondertekenden wij als N-VA de volgende avond de voordrachtsakte voor de burgemeester en die voor de schepenen, nadat we de handtekeningen van de 6 Open VLD'ers hadden gecontroleerd. Nadien tekenden ook nog de 2 mandatarissen van de SP.a, diegene van Leef en later ook nog die van Groen. Toen we vroegen naar een kopie van deze ondertekende aktes opperde de voorzitter van Open VLD, dhr. Wim De Sloovere dat dit omwille van het late uur onmogelijk was, maar dat we 'toch in vertrouwen handelden'. Aangezien uit de voorafgaande gesprekken zeer sterk naar voren gekomen was dat deze mensen een politiek wilden voeren die gestoeld was op wederzijds vertrouwen en respect, drongen we niet verder aan. Het was trouwens toch de bedoeling om binnen de 24 uur een persmededeling te houden. Dat was, zo zou later blijken, veel te goedgelovig van ons.

De volgende ochtend reeds was dit gelekt tot bij de **burgemeester**. Hij riep alle hens aan dek en schuwde geen middelen om de afvalligen **weer tot de orde** te roepen. Tot zelfs de toenmalige voorzitter Alexander De Croo heeft alles in het werk gesteld om de brokken te lijmen. De **N-VA** moest koste wat kost **uit de coalitie** worden gehouden. De **CD&V** moest er ten allen prijze **in**, wegens een zeer, zeer belangrijke reden die zich afspeelt in de schoot van de Vlaamse regering. Er werden dus twee **nieuwe voordrachtsaktes** ondertekend, waarbij de vorige twee plotseling '**verdwenen**'. Er was een nieuwe meerderheid van 16 tegen 15.

De raad voor verkiezingsbetwistingen

Wat voorafging noopte ons om de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in te schakelen. Deze Raad bestaat uit **drie onafhankelijke professoren** die nagaan of een klacht gegrond is, en indien dat zo is, koppelen zij er sancties aan.

Alhoewel we niet de volledige voordrachtsaktes in ons bezit hadden, beschikten we ondertussen wel over een kopie van de bladzijde met onze handtekeningen en die van de leden van de SP.a, van Leef en van Groen. De leden van de partij van de kandidaat burgemeester tekenen altijd op een ander blad, en daarvan hadden we dus geen dubbeltje. We konden wel het e-mailverkeer voorleggen tussen de Open VLD voorzitter en de gouverneur van Vlaams-Brabant over de mogelijke terugtrekking van de handtekening van Piet Ockerman. De raad volgde onze aanklacht en ontnam deze **vijf** mensen het recht om nog een andere functie uit te oefenen dan gemeenteraadslid en verklaarde de **handtekeningen** van deze vijf **nietig**. De voordrachtsakten van het schepencollege en van de burgemeester bevatten daardoor niet meer het nodige aantal handtekeningen. Dus moest het **oude schepencollege** dat op 2 januari de macht had doorgegeven weer opdraven. Amy Gille van de SP.a en Lieve Wierinck van de Open VLD verloren op die manier hun schepenambt. Piet Ockerman mocht in het nieuwe schepencollege ook geen schepen meer zijn wegens een dubbele handtekening. Toch is hij nu schepen, want het oude schepencollege is voorlopig weer aan de macht. Kafka op zijn best. William Blockmans had normaal ook opnieuw moeten in dienst treden als schepen, maar hij had net voor de eedaflegging van de nieuwe schepenen zijn ontslag ingediend als schepen, wat dus volgens de wet nog in het oude schepencollege was.

De Raad van State

Wie niet akkoord gaat met de uitspraak van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen kan in **beroep** gaan bij de Raad van State. Deze bestaat uit rechters die door de federale meerderheid benoemd worden. In een rechtstaat oordelen rechters echter onafhankelijk. Twee verkozenen, deze van **Groen** en deze van **Leef legden zich neer bij de uitspraak**, de anderen tekenden **verzet** aan. Deze procedure bij de Raad van State is nu **nog lopende**. De Raad van State moet eigenlijk uitspraak doen binnen de 60 dagen na de inleiding van de zaak, maar dit kan (veel) langer duren. Op 25 juni is er een zitting gepland waarop een groot aantal getuigen onder ede zullen ondervraagd worden, zoals gevraagd door onze advocaat. De **uitspraak** zal dan hopelijk snel volgen.

Wat als?

Indien de **sanctie** voor deze drie **gehandhaafd** blijft moeten er nieuwe schepenen worden aangeduid in de plaats van Piet en Amy. Ook Farid mag geen schepen worden. Dan kan Amy bijvoorbeeld ontslag nemen, maar aangezien de SP.a in kartel opkwam met Leef en Groen, is de eerste 'vrije' opvolger iemand van Groen. Na de verkiezingen werd dit kartel ontbonden, en kozen Groen en Leef voor de oppositie. Daardoor zou er een stem te weinig zijn om de burgemeester en het nieuwe schepencollege te verkiezen. Het is ook erg ongebruikelijk dat een partij zonder één schepen in de meerderheid blijft. Er wordt dan hoogstwaarschijnlijk opnieuw onderhandeld.

Indien de **sanctie ongedaan** wordt gemaakt kan de coalitie blijven bestaan, maar blijft de **tweespalt** in de Open VLD opspelen. Indien iemand van de meerderheid dan tegenstemt bij eender welk voorstel, is daar geen meerderheid voor en kan dit niet verwezenlijkt worden. Dit hebben we al gezien bij verschillende stemmingen tijdens de vorige gemeenteraden. (o.a. over postjes in intercommunales)

Bestuurlijke gevolgen

Omdat er een klacht liep schermde de meerderheid steeds met het argument dat er **geen nieuwe initiatieven** konden genomen worden, o.a. op onze vraag naar verwezenlijkingen van de schepen van Vlaamse Aangelegenheden, Eric Van Rompuy. Er werd zelfs geen begroting opgesteld om die reden. **Larie** natuurlijk, tegen de gemeenteraad liep geen klacht, dus er kon geldig gestemd worden, alleen is er die **tweespalt** natuurlijk. Om de administratie en dus ook de burger uit deze zeer moeilijke situatie te halen hebben wij zelf voorgesteld dat wij **vóór een correcte begroting** zouden stemmen. Wat in de gemeenteraad van 25 mei 2013 tenslotte gebeurde.

Meer informatie, een opmerking? Mail naar luk.vanderelst@n-va.be, auteur van dit bericht en fractievoorzitter.